

Småland
Västra hd
Mjölby bon
n:o 1931

Uppd. Mikko och
Per. Maria Pukon

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3037.

'Gofar åker'

'Gofar åker', så de gamle ofta, när åskan
gick, o. det så min far t. o. m.

'Gofar åker'

3037

Spiritus.

Spiritus.

Somma var det som hade spiritusan. De var som Torndygler eller så, o. de hade dem i askar el. flaskor. Och jag vet bara för ett par år sen, ville de sälja en sån ask där det hade varit en spiritus i. Spiritusan matade de med blod, o. det var de som hade ett litet års i lillfingeren jämt, där såg spiritusan blod av dem. Men de visade honom en sedel eller var det var, så skaffade han dem en likadan igen, o. han bara drog o. drog åt dem, så de blev alltid rika, som hade en. På fattigstugan dog en för 2 år sen, som hette Kesse o. bodde i Sveuebygd, han hade en i en flaska o. den bad han sköterskan, att hon skulle grava ner, men hon fick inte titta på den nån gång, för då kunde det gå henne illa, så hon. Och inte vågade hon det heller.

1/2 fo.!

/Forts./

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3037

Den anssen var det i Boderyd i Tydala socken.
Han hade en oxkä, men så ville han bli av
med honom, för annars kom den lida själs o. tog
honom. Men ingen var det väl, som ville ha den.
Då tog han spiritusen med sig o. gick ner till Os,
där var jämbuck på den tiden. Där skulle han
försöka bränna opp honom i mæugnen, men han
^{lyck} honom inte in, utan det blev spiritusen, som
ladda hon där på stället, o. de så, att han
blev begravd där också o. där väte aldrig ett
strå på hans grav.

Smaland
Närsta
Mydala
Mars 1931

Mydala
Ber. av Maria Rasken
Mydala

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3037

Maran

Maran.

Maran red dem förr, sa' de. Och jag kände
en, som hade så ont av maran jämt. Han fick
knappt vara i fred en enda natt. Sjället skulle
de alltid ha stängt, för då kunde maran kom-
ma nerfaraandes. Över dörren hade han sitt
bössor, o. på en liten lapp de hade spikat upp
ovanför dörren, var där skrivet ett 'Fader vår'.

Maran det var människor, sa' de, o. jag
trov bestämt det var ju tinnur bara, som
kom o. red folk på natten, o. då köed de o.
jämrade sig, när maran satte klorna i
dem. Min bror Johan hade ont av maran,
o. hon skulle sig på bröstet på honom, o.
spände klorna i honom, så han knappt
kunde andas. Och så kände han, hur det
rev ner på arman på honom, o. så sved
det efter. Men han rådde inte med att

Skriv endast på denna sida!

/forts./

4.

/forts./

5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3037

skrika, men vi hörde ju, hur det var
fult, så vi ropade honom alltid vid namn
o. väckte honom. Se ropas man dem vid namn,
så de vaknar, lämnar man dem.

Nere i Lutäjt var en, de sa' var man,
hon var svart o. led i ansiktet dem s. solig,
på morgnarna så de hade för sig att hon red
folk om nätterna.

3037

Trolleu
'våla'.

Trolleu 'våla'.

Nåå småbarn skrek i sömnen, så de, att de 'vålade' dem. Nåå Fleming min bror var liten, skrek han på natten, o. mor gick upp o. tog honom. Han låg i en liten vagg i taket, o. hon fortsatte o. svänga, högre o. högre, o. ingen såg när som rörde henne.

Senare, på morgonen, gick far bort till åsunde till ett ställe strax intill. Sen när han skulle gå därifrån, det var inte daga ännu, o. han öppnade dörren ut till förstuv såg han hur tarriset - de hade det inne förhoppade upp o. ner. Och han igen med dörren, för han trodde det var det samma, som hade varit på Fleming, o. han stannade där till det blev dager. Då var det inget farligt längre.

3037

Julnatten.

Julnatten el. om det var midsonnensnatten, skulle de, som ville se, vad som skulle hända året därpå, gå tysta fram till kyrkan o. se gå 3 gånger avigt runt omkring hemmet o. läsa Fader vår baklänges. Trede gången, de gjorde det o. det skulle göras utanför kyrkedorren - rök den upp, o. sen fick de se allt, som skulle hända: begravningar, dop, vigslar etc.

Ville man se, om någon skulle dö året därpå i ett hus, skulle man gå o. titta i fönstret, när de satt till bords julkvällen. Den som skulle dö satt då huvudlös. Och det gjorde far en gång vid Lutäkt, o. han såg en sitta huvudlös vid bordet, o. den dog också året därpå.

Julnatten.

9

3037

De dödes julotta.

Under julnatten var de döde oppe. Då
höll de sin otta i kyrkan före den riktiga
julotta. Sen var det, som kom för tidigt,
han sig vil, hur det lystes därinne i kyrkan,
då satt de därinne huvudlösa, på bänkarna
var det mull.

De dödes
julotta.

3037

Vårtor.

Hade de vårtor skulle de gå dit, där en
häst drack, o. när han hade druckit, o. sick-
let rann ut munnen på honom hilla det
stället där vårtorna satt under, så det
föll på dem. Det skulle hjälpa.

Vårtor.

3037

Petter Katt-Mattias

Petter Katt var i februari. Han kastade
den heta stenen, s. Mattias tog opp den, vill
säga, om det var mildväder. Hade det då snöat,
så han inte kunde det, blev det vinter en
hel månad framåt.

Petter Katt
-Mattias.

3037

Den stora ormen i Nydala.

I Nydala socken är där ett ställe, de kallar
Borgabrästen / bërja brësten / o. där fanns det en
orm, som när han la' sig över vägen - o. det bruk-
te han göra, - räckte över o. låg med stjärten i
ett dike o. huvet i det andra. Och ingen torde
slå ihjäl honom, d. o. m. att de var där med bö-
sa o. skulle skjuta honom, men inte torde
och där låg han ofta, o. en sig hur de hade
gjort en riktig väg förbi honom.

Den stora
ormen i
Nydala.